

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2013. szeptember 1.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

A hit tehát hallásból fakad, a hallás pedig Krisztus tanításából XXIII. évfolyam 3. szám

Még XVI. Benedek pápa hirdette meg és indította el a Hit Évét. 2012. október 11-én lett ünnepélyesen útjára indítva az egyházmegegyei kereszt, javarészt egy-egy hétig volt egy plébániai templomban. Nemcsak a kereszthez járulunk, hanem ahhoz is, Akit átszúrtak, a hit szerzőjéhez, és bevégezőjéhez. A hit kegyelmével az Úr keres bennünket, fényt gyújt szívünkben és megerősít a hitvallásban és a hit szerinti cselekedetekben. Kapocs és élet a hit, de nemcsak az Úrhoz kapcsol, hanem egymáshoz is és így alkotunk szilárd hálót, amely a még gyengéket is fenntartja. Csak közösen lehet élni, hinni és az Úrban örülni.

Fogadjuk a keresztben szenvedő, Megváltó Jézusból kiáradó életet és szeretetet, hogy ne botránkozunk a magunk és mások keresztjén, hiszen ahogy Kempis Tamás írja: „A keresztben van az üdvösség, a keresztben az élet, a keresztben az ellenségtől való oltalom, a keresztben a mennyei öröm kiáradása, a keresztben lelkünk ereje, a keresztben szívünk vigadozása, a keresztben az erény summája, a keresztben az életszentség foglalatja. Nincs lélek, üdvösség, örök életre nyíló remény, csak a keresztben. Vedd hát föl a keresztet és kövesd Jézust, akkor az örök életre jutsz. Előtted jár vállán a keresztel, meghalt érted a keresztben!”

Ha mindennap kérjük az Urat, hogy növelje bennünk a hitet, akkor bizonyára bírjuk teljesíteni a Hit

Várjuk a Hit Éve keresztjét

Éve keresztjének felszólítását, **hűség Krisztushoz és hűség az Egyházhhoz**. A hit útján nemcsak indulni kell, hanem rátalálni, és haladni, Vele tudjuk megélni, hogy Uram jó nekünk itt lennünk. A hit kegyelme mindig ébren tartja bennünk, hogy valakihez tartozunk, ahhoz, aki mindent tud rólunk, és mégis szeret. A hit táplálásának és megvallásának is megvan a közösségi jellege, együtt élményszerűbb. Azonban egyénileg is erősnek kell lenni a hitünknek, hiszen Jézus mondja: aki utánam akar jönni, tagadja meg magát és vegye fel keresztjét. Vállaljuk saját keresztünket, segítsünk egymás keresztthordozásában és ne rakjunk egymás vállára keresztet.

A Szent Anna Plébánia 2013. november 17-én fogadja a zarándok keresztet, a szentélyben lesz felállítva, imádkozzunk előtte. „A keresztfához megyek, mert máshol nem lelhetek nyugodalmat lelkemnek” – mondja szent énekünk. Itt megtaláljuk azt, amit keresünk és azt, aki hiányzik életünkben.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Zarándokúton... »

„Légy mindig hű Istenhez és fogadalmaidhoz, amelyeket neki tettél...”

Írásunk a 4. és a 15. oldalon →

KérjeteK és kaptok »

A Debreceni Katolikus Figyelő szerkesztősége várja azokat az Istennek címzett...

Írásunk a 7. oldalon →

Nagy Csaba beköszöntője »

Népmeséink hősei, amikor elindulnak szerencsét próbálni, akkor vállukra...

Írásunk a 11. oldalon →

A Boldogságos Szűz szülei: Szent Anna és Szent Joachim

SZENT ANNA ÉS JOACHIM ALAKJA AZ APOKRIF IRODALOMBAN ÉS A LEGENDÁKBAN

A hívók a Bibliában írottak mellett szeretnék részletesebben megismerni a benne szereplő személyeket. Akik Szűz Mária és a szülei életéről akarnak bővebben tájékozódni, sajátos helyzetbe kerülnek. Az evangéliumok szűkszavúak, és Mária szüleit nem is említik. A szent hagyomány viszont gazdag, a Jakab-ősevangélium, a Pseudo Máté-evangélium részletesen bemutatja őket. Az apokrifeket jól kiegészítik a korai egyházatyák (így Alexandriai Cirill) által feljegyzett legendák.

A Jakab-ősevangélium a legjelentősebb és legismertebb mű. Kr. u. a 2. században keletkezett. A keleti egyházban nagy a tekintélye. A katolikus egyházban egyes Mária ünnepek – Mária fogantatása (dec. 8.), születése (szept. 8.) és bemutatása a templomba (nov. 21.), illetve az Anna- és Joachimnap (júl. 26.) – szintén a Jézus testvéreinek tartott Jakab ősevangéliumára vezethetők vissza.

Az ősevangéliumnak, melyet korábban a kritikai valláskutatás teljes mértékben elvetett, ma növekedni látszik a jelentősége. Több történetileg és régészeti igazolható elemet tartalmaz, és a kumráni leletek feldolgozása a könyvben leírt zsidó szokások meglétét erősítette meg.

Anna a hagyomány szerint a Názáret közeli Szefforisz városában élő Áchár családjából, Dávid nemzetségéből származott. Az ide látogató piacenzai zarándok még látta Anna házát, itt tisztelte „Szűz Mária vödrét és kosárcáját, és a zsinagógát, amely előtt ült, amikor az Angyal eljött hozzá”. A templomot a perzsák lerombolták (614) és a romjain a keresztések egy nagyszerű háromhajós bazilikát építettek Szent Anna tiszteletére.

Joachim Júda törzséből származott, de van, aki szerint ő is „a Dávid fiai közül való, Binthir fia”; anyja a papi törzsből, Lévi törzséből, Áron leányai közül való.

A legendák azt is tudni vélik, hogy Anna szülei Emerencia és Stolanus voltak. A Karmel-hegyi prófétákat gyakran felkereső Emerencia szent életű nő volt, akinek a próféták férjhezmenetele alkalomból elmesélték, hogy látomásukban egy gyönyörű termő fát láttak, melyből két ág nőtt ki, az egyikén három csodálatos gyümölcs termett, a másikon pedig csak egy, de az mértéken felül való volt, illata pedig megvidámította a földet és a mennyet. A látomás félreérthetetlen utalás Keresztelő Szent János és Jézus eljövételére. A legenda is három generációra visszamenően mutatja be Jézus felmenőit, ami egyébként a gótika „szentatyafiság” kultuszára vezethető vissza.

Házasságukból három leány: Ismeria, Emue és Anna, és egy fiú, Eliud született.

Anna, a legfiatalabb leánygyermek követte anyja példáját: szent életű asszony volt, akiről a próféták úgy tartották, Isten kiváltképpen nagy dolgot visz végbe általa.

Anna és Joachim Názáretben éltek. Szerfölött gazdagok voltak. Bár Anna gyakran böjtölt és éjfélig imádkozott Istenhez, mégis úgy tűnt, a Joachimmal kötött házasságát nem akarja az Úr megáldani. Joachim is mindent megtett azért, hogy gyermekük lehessen. A vagyonukat három részre osztották: egy részét a szegényeknek adták, a másik részt a templomnak és a papoknak, a harmadik részt pedig maguknak tartották meg.

A meddő házaspár oly korban élt, mikor a gyermekáldásnak nagy jelentősége volt. Így Joachim házasságának terméketlenségét a bűn jelének tartották. A legnagyobb megaláztatás akkor érte őket, midőn a templomszentelés ünnepén Joachim áldozati ajándékát a papok visszautasították, mondván bűnös kézből származik, „nem támasztott magvat Izraelben”.

Debreceni Katolikus Figyelő • A DEBRECENI SZENT ANNA FŐPLÉBÁNIA ÉRTESÍTŐJE • Megjelenik évente négyszer.

Impresszum

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Gáti Magdolna

Tördelés: Győri Attila

Fotók: Barna Attila,
Bérces Mária Klára,
Kovács Ágnes,

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

„(...) Igen elszomorodott Joachim és nem is mutatkozott asszonya előtt, hanem a pusztába ment, és ott verte le sátrát, negyven napon és negyven éjszakán keresztül böjtölt”, – írja az ősevangélium. A hagyomány szerint Kosiba mellett egy barlangban böjtölt. A kincsek rejtekhelyét felsoroló esszénus réztekercs a barlangot és a Bethesda-fürdőt is – ahol Joachimék háza állt – megjelöli, mint ahol sok drágaság található. A rejtekhelyek nem a gyülekezet gazdagságáról árulkodnak, hanem azokat a helyeket jelölik, ahol Jézus korában esszénus telepek voltak, amiből a tudósok azt feltételezik, hogy a házaspár szorosabb kapcsolatban állhatott az esszénusokkal.

Míg Joachim a pusztában böjtölt, Anna Jeruzsálemben maradt, hol „kétszeres” buzgósággal könyörgött az Úrhoz, míg megjelent előtte az Úr angyala, és tudatta vele, hogy könyörgése meghallgatásra talált: „fogansz majd, és szülni fogsz, és beszélni fognak majd magvadról az egész földkerekségen” – mondta az angyal. Anna boldog örömmel azt válaszolta neki, hogy születendő gyermekét ajándékkul ajánlja az Úrnak. Az angyal Joachimnak is elmondta, hogy Isten meghallgatva könyörgését és gyermeket ad neki. A férfi az angyal szavait hallván 10

„szeplőtelen és hibátlan” bárányt és 12 „kövér borjút” ajándékozott a papoknak, 100 kecskét a szegényeknek, s azonnal hazaindult.

Mária fogantatása Kr. e. 20-ban, november végén történt és a következő év szeptember 8-án hozta világra gyermekét, a Boldogságos Szüzet, a világ Megváltójának földi édesanyját. A hagyomány szerint Mária a világ teremtésének és Ádám születésének napján született.

Amikor Mária három esztendő lett, Anna és Joachim felkészítették őt, és a templomba vitték, hogy ott szolgálja az Urat. A legenda leírja Mária öltözékét is, amit ezen a napon viselt. Viola színű selyemszoknyát adtak rá, arany virágokkal kivarrva. Derekat selyem öv fogta át, fején pedig virágokkal díszített koszorú volt, amelybe öt drágakövet illesztettek. Érdekes, hogy a festők Szűz Mária ábrázolásainál átvették ebből a hagyományból a selyemövet és a koszorút, ugyan nem virággal és drágakövekkel, hanem tizenkét csillaggal ékesítve.

A hagyomány azt is megőrökíti, hogy Anna még látta a kisedet Jézust.

Kiss Beatrix – Záva Anna

Szent Anna-búcsú – 2013

Július 26-án egyházközségünk vendége volt Beer Miklós püspök atya, az ünnepi szentmise főcelebránsa. Közvetlen hangú szentbeszédében a főpásztor keresztény hitünk bátor megélésére buzdított.

Lássuk a hit szemével a világot, a természetet csakúgy, mint társadalmi környezetünket, sőt önmagunkat is – sugallták szavai. A hit csoda, amely magában hordozza a jövő reményét. Nemcsak az evilágiét, de annak a jövőnek a reményét is, amelyet a teremtő Isten készített számunkra földi életünk utánra. Ehhez a jövőhöz a Szentlélek ereje által az Eucharisztia vezet, ha nemcsak ismerjük hitünket, de meg is éljük azt a gyakorlatban.

Így lesznek igazak a szentmisén felolvasott szentlecké szavai: „...hisz arra vagytok hivatva, hogy áldás legyen az örökrészetek.” (1 Pét 3, 9)

BMK

A Szent Anna Főplébánia hírei

Nagy Csabát, az új káplánt 2013. augusztus 4-én az esti misében köszöntöttük. Isten hozta.

Böjte Csaba ferences atya volt a vendégünk a virágkarnevál kapcsán 2013. augusztus 18-án este 6 órakor itt misézett.

2013. november 17-én érkezik a hit éve keresztje a Szent Anna Székesegyházba.

Zarándokúton Olaszországban **1**

2013. május

20–
25.

MOTTÓ: „LÉGY MINDIG HŰ ISTENHEZ ÉS FOGADALMAIDHOZ, AMELYEKET NEKI TETTÉL. (...) TUDD, HOGY A SZENTEKET MINDIG KICSÚFOLTA A VILÁG.”

(PIO ATYA GONDOLATAIBÓL)

A mottó kifejezi a szent mivolt lényegét: minden körülmények közt hűnek lenni Istenhez. Akkoris, ha sokan és sokszor gúnyolnak, megvetnek, nem értenek meg. Ez igazolódott annak a hat kanonizált szentnek az életében is, akiknek itáliai születésük vagy itteni földi működésük színhelyeit felkerestük. Nem rangsorolva, csak az útvo-
nal mentén szólva ezek a következők: Szent Antal, Szent Benedek, Szent Rita, Szent Pio, Szent Klára és Szent Ferenc. De felkerestük a legnagyobb szentek egy-egy „ereklyéjét” is, mikor Manoppellóban a „Veronika-kendő templomában” a Szent Arc előtt-, vagy Lorettóban a Szent Szűz názáreti házának templomában imádkozhattunk.

Padova. Szlovénia felől érkezve a több mint kilencszáz kilométeres út után sem érezve magunkat túlságosan fáradtnak, már megérkezésünk délutánján – persze modern, kényelmes szálláshelyünk elfoglalását követően –, azonnal a Szent Antal Bazilika felé igyekeztünk. A zarándoklat szervezőjének, Tonhaizer Józsefnek, a Szent Anna egyházközség képviselőtestületi elnökének és lelki vezetőnk, Lőrinc atya biztos vezetésének köszönhetően ez mindössze rövid sétát jelentett a hatalmas teret (Prato della Valle) érintve, amely már a rómaiak idején jeles gyülekezési hely volt. Lényegében ma is hasonló funkciót tölt be. Négy hídjával a teret körülvevő csatorna fölött és 78 szobrával – köztük a Dantét és Giottót megörökítő alkotások – melyek a csatorna

két oldalát szegélyezik, a tér lenyűgöző látványt nyújtott. Megérkeztünk a *Szent Antal Bazilikához*.

A nagy hithirdető, jeles szónok Szent Antal (1195-1231) portugál származású, korábban Ágoston-rendi szerzetes volt, de a Szent Ferenc-i egyszerű életformát akarta élni. Személyesen is találkozott. Mindenben példáját kívánta követni, segítve a szegényeken, elesetteken és visszaverve az eretnekek támadásait. (A legenda szerint például megvédte az Oltáriszentség szent mivoltát, mert az eretnekek által kiéheztetett szamar az ő fohászára nem megette a szent ostyát, hanem térdre borult előtte. Ezt látva, a „kihívó” és vele sokan mások megtértek.) Szentünk alig két évet élt ténylegesen Padovában. Halálának közeledtét érezve mégis itt szeretett volna meghalni. Padovát azonban már nem érte el. Egy közeli apácázárdában szenderült el örökre Szűz Mária nevével ajkain. Hamvai 1310-ben kerültek végleg mai helyükre, a bazilikának az ő nevét viselő kápolnájába. Épen maradt nyelve a templom szent ereklyéi gyűjteményének sorában található. Szólhatnánk a templom másik nyolc kápolnájának értékeiről (az Oltáriszentség-, a lengyelországgal össze nem keverendő Fekete Madonna-, Keresztelő Szent János-, Szent Klára- vagy éppen a Gattamelata-kápolnáról stb.), de szűkebbre kell fogunk a bemutatást. Föltétlen meg kell azonban említenünk a főoltárt, amelyen a keresztre feszített Krisztus magaslik, lábainál szent Édesanyjával, s ennek oldalain a két nagy ferences szenttel: Szent Antallal és Szent Ferencel. Ezek a szobrok Donatello (1386-1466) alkotásai, aki nélkül Padova kultúrája nem lenne az, ami. A szobrászművész alkotó évei legjavát töltötte Padovában. Ő volt az, aki szobrain és domborművein először láttatta igazán anyagszerűen az emberi testet csakúgy, mint a ruházat legapróbb redőit, s ugyanakkor belekomponálta például domborműveibe a természetet is. Ezt láthattuk a főoltár talapzatán megörökítve a Szent Antal életéből vett jeleneteken is. De ő a bazilika előtt álló lovas szobor, a Gattamelata alkotója is. Ez a reneszánsz kor első lovas szobra Olaszországban. A lovon ülő parancsnok valódi neve Erasmo

da Narni, ravaszága, leleményessége után kapta a Gattamelata nevet. Ő hívta Padovába Donatellót.

Második napunk Szűzanyánké volt **Lorettó** felkeresése révén, majd Norciában tértünk szállásra, amely városka eztán három napon át szálláshelyünk lett. Miért tiszteli a világ a „lorettói szüzet”? (Tudjuk, Szűz Mária egy és ugyanaz Lorettóban, Medjugoréban, Guatemalában vagy mondjuk Csíksomlyón, csak a vele kapcsolatos csodás események miatt emlegetjük őt egy adott kegyhely nevéhez kapcsoltan.) Mi köti Szűzanyánkat Lorettóhoz? Születése és neveltetése házának, s egyben Jézus gyermekkori otthonának, a názáreti háznak az otléte 1294-től kezdődően. Ez a Santa Casa, (a Szent Ház), amelynek nincs alapja, és mégis áll már annyi évszázad óta. A legenda szerint angyalok repítették Lorettóba. Legendának ez csodás, de a ház kövei hajón érkeztek, előbb a mai Horvátország területére, majd három év múltán Lorettóba. Ma már a tudomány is elfogadja, hogy a három, 2-3 m magasságig terjedő fal és a padló kövei názáreti eredetűek és Jézus és Mária földi élete idejéből valók, mert ez régészetileg, történelmileg és nyelvészetileg is bizonyítottnak látszik az újabb kutatások során előkerült dokumentumokból (is). Régészek a zsidó-keresztény vallási kultuszhoz tartozó tárgyakat találtak Lorettóban a 3. századból, ami arra utal, hogy már ekkor kis templom állt itt a Mária háza köré építve. Ettől kezdve, bár a „tulajdonosok” cserélődtek (bizánci keresztények, francia keresztések stb.), a Mária házára mindig gondjuk volt. Ma márvány, domborműves „fal” zárja körül a Szent Házat, hogy védjék azt. Rajta a domborművek Szűz Mária életét „mesélik el”. Az oltár jelenlegi Mária-szobrának (a dalmát viseletbe öltöztetett koronás, fekete színű Mária-szobornak) külön története van. Csak a legújabb korról szólunk: az 1921-es tűzvész után következő évben XI. Pius pápa libanoni cédrusból készíttette el a ma itt látható szobrot. A Vatikánban meg is áldotta és megkoronázta, úgy küldte el Lorettóba. Negyven év múltán Boldog XXIII János pápa koronázott itt, mikor Lorettóba zarándokolt, hogy könyörögjön Szűz Máriához az általa megnyitandó II. Vatikáni Zsinat sikeréért. (1294-től napjainkig több mint 50 pápa látogatta meg a kegyhelyet, köztük Boldog II. János Pál.)

Zarándokcsoportunk itt könyörgött hazánkért, nemzetünkért és – természetesen – ki-ki a maga személyes kéréséért.

A Mária-háztól távozva a bazilika többi kápolnájának megtekintésére indultunk. Megrendítő volt például a Keresztre feszítés kápolnája. Ennek oltára fölött függ a megfeszített Krisztus. A mű egy, a

17. században élt ferences testvér alkotása. A vérző Krisztus figyelmeztet: látjátok emberek, mekkora áldozatot hoztam értetek! Hallgassatok tanításomra!

Van kápolnája az Oltáriszentségnek, amit francia kápolnának is neveznek. A főoltár szentélyének kápolnája német kápolna, de van szláv kápolna, amerikai, vagy svájci. A szent Szív kápolnája lengyel kápolna néven is ismert, a Szent József kápolna spanyol kápolna. Az elnevezés úgy alakult, ahogy az idők során egy-egy nemzet „pártfogolta” a Szent Ház Bazilika valamely kápolnáját. Így a vallásos jelenetek mellé sok helyre az adott nép életéből vett történelmi események ábrázolása is bekerült.

Európa fővédőszentjének, a bencés rend alapítójának, Szent Benedeknek (?480–547) a bazilikáját már **Norciában** tekintettük meg. Az aránylag kései óra ellenére a barátok megengedték, hogy az altemplomban lelki vezetőnk szentmisét mutasson be számunkra, míg fölöttünk ők zsolozsmáztak. Felemelő percek voltak ezek.

Az eddig látottak jó előkészületet jelentettek a Szent Ritával, Szent Pióval, Szent Klárával és Assisi Szent Ferencsel való találkozáshoz.

Bérces Mária Klára

Gondolatok abortusz után

A Kenézy kórházban 2013. március 14-én K. főorvos 12 abortuszt hajtott végre. Eddig a tények.

Gondoljuk végig a kedves olvasóval ennek a napnak a következményeit!

Aznap délután 12 nő ébredezett altatás után. Vajon mi járt az eszükben? Néhány lehetséges változat arra, miért kerültek ide:

- éretlen tini, azt sem tudja, mi történik vele, az anyja hozta;
- első alkalommal van itt, nagyon megrázta az eset, fogadja, hogy többé nem fordul elő vele;
- gyakorlott idejáró, örül, hogy túl van rajta, és a három munkaszüneti napon kipihenheti magát;
- nem akart ő ide kerülni, de kényszerítették a körülmények, a munkahely megtartása, a férfi, a család, stb.;
- a közfelfogás áldozata: nem lehet bűn, ha nem büntetik, hiszen még egy tyúklopásért is büntetés jár.

Egy dologban mindannyian megegyeznek: nem bíznak a Gondviselésben.

Aznap délután 12 férfi felsóhajtva dőlt hátra a fotelben: ezen is túl vagyunk, ezt a problémát is megol-

dottuk. Az orvos mossa kezét, mint Pilátus. A mütös fáradt mozdulatokkal rak rendet a véráztatta mütőben.

Nézzük a jövőt!

Három év múlva 12 gyerek fog hiányozni az óvodából. Egy fél csoport!

Hat év múlva 12 gyerek nem ül be az első osztály padjaiba, nem végzi el az iskolát, nem ballag 18 éves korában. 12 felnőtt hiányzik a kenyérkeresők közül. (Lehet, hogy művész, tudós is vált volna közülük néhányból.)

Lehet, hogy 12 gyereknek nem lesz testvére, 12 házaspárnak nem lesz gyermeke soha.

30-40 év múlva 24 idős ember fog segélyért folyamodni a hivatalokhoz, mert nem lesz, aki eltartsa. 12 magára maradt öreg küszködik az egyedülléttel, vagy 12-24 öreget fogadnak be a szociális intézmények, akiket soha senki nem látogat.

Túl pesszimistán nézem a jövőt? A minap mondta egy frissen megözvegyült asszony: „*Nagy árat fizetünk azért, mert nincs gyermekünk.*”

Amíg nem késő, változtassunk rajta!

Géczy Mária

AKTUÁLIS

A Német Katolikus Püspöki Konferencia védi a házasság intézményét

AZ ÖRÖKBEOFOGADOTT GYERMEKEKNEK HÁZASPÁRNÁL A HELYÜK

A házasság intézményének védelme elengedhetetlen – mondta Franz – Peter Tebartz-van Elst, Limburg püspöke, a Német Katolikus Püspöki Konferencia Házasság és Család Bizottságnak elnöke.

A püspök nyilatkozott az egyneműek élettársi kapcsolatáról folyó nyugat-európai vitával kapcsolatban. Különösen elítélte azt a liberális követelést, hogy ugyanolyan örökbefogadási jogok illessék meg az egynemű párokat is, mint a házastársakat. Hangsúlyozta a heteroszexuális házasság, és egy esetleges homoszexuális „házasság” közötti különbséget. Azzal a lehetőséggel kapcsolatban, hogy egynemű párok is örökbe fogadhassanak gyermeket, a püspök

idézte a Német Püspöki Konferencia álláspontját: „*Hiszünk abban, hogy a gyermek számára a legjobb feltetelek akkor biztosítottak a fejlődéshez, ha házaspár fogadja örökbe. Ezért még mindig hiszünk az örökbe fogadási törvénybe, amely különleges jogállást ad a pároknak, különösen abban az esetben, ha a gyermek nem tartozik a pár családjához.*”

Az egynemű párok adózásával kapcsolatban a német egyházi vezető emlékeztetett arra, hogy ahol a házasság intézményének adójogilag különleges státuszt biztosítanak, ez azért van, hogy ennek eredményeként növekedjék a népesség száma.

Mátyás testvér

Istenhit – szenvedés idején

Szenvedés? A mai kor embere hallani sem akar róla. Pedig létezik, senki el nem kerülheti. Két fajtája közül (testi, lelki) ebben az írásban csak a testi szenvedés, a betegség és az istenhit kapcsolatról szeretném megosztani gondolataimat a kedves olvasóval. Lássunk néhány példát!

Egyik rokonunk agyvérzés után három és fél évig élt elfekvőben. Gyermekkorában vallásos nevelést kapott, de a karrier eltávolította Istentől. Szenvedése közben visszatért ősei hitéhez, szentségekhez járult, sokat imádkozott családtagjai megtéréséért, de többnyire latinul, ahogy egykor tanulta. Neki szerencsére volt mihez visszatérnie. Példás türelemmel viselte a megpróbáltatásokat. Istennel megbérelve hagyta itt a földi életet. Egyik látogatáskor megkérdeztük tőle, mi lesz a gyermekeivel, ha őket is eléri a szenvedés? Mihez fognak kezdeni, hiszen nincsenek gyermekkori vagy későbbi hitbeli élményeik? Nem tudott választ adni.

Huszonhat évvel ezelőtt, amikor megtudtam, hogy rákos vagyok, az első ijedelem elmúltával átgondoltam a következőket:

- „Bűnös ember vagyok, megérdemlem azt, amit Isten rám mért” – önvizsgálat, bűnbánat;
- „Uram, ha akarod, meggyógyíthatsz engem” – reménykedés;
- „Atyám, legyen meg a Te akaratod” – belenyugvás;

Gyógyulásom napján a hála vezetett a templomba, ahol az evangélium a tíz leprás meggyógyításáról szólt, azaz rólam. Amikor állapotom stabilnak és tartósnak bizonyult, ámulattal köszöntem meg Istennek: „Uram, hát ennyire szeretsz engem? Mondd, mit akarsz, mit kezdjek gyógyult életemmel?”

A választ erre a kérdésre tizennyolc évvel később kaptam meg. Akkor ugyanis testvérem gyógyíthatatlan betegsége során rám hárult a gondozás feladata. Úgy is fogtam fel, hogy ezt a feladatot Istentől kaptam, nem súlyos keresztként, hanem azért, hogy teljesítem akaratát. Ez a folyamat nyolc éve tart, és nap mint nap érzem, hogy megkapom hozzá a kellő testi-lelki erőt.

Még néhány szót az ima erejéről. Gyakran mondom a testvérem állapotáról együttérzéssel érdeklődöknek, hogy legjobb gyógyszer az ima. Bizonyára sokan tudják, hogy szolgál városunkban egy atya, aki súlyosan megbetegedett. Sokan imádkoztunk gyógyulásáért, Isten akaratának teljesüléséért. Ma már egészségesen végzi papi teendőit: csodával határos módon túlélte a betegséget, bár a szenvedésekből bőven jutott neki. Isten meghallgatta kérésünket, szüksége van még szolgája munkájára.

Befejezésül a bibliai Jób szavaival bátorítom a szenvedőket: „Ha Isten kezéből elfogadtuk a jót, fogadjuk el a rosszat is.”

Géczy Mária

KÉRJETEK ÉS KAPTOK (MT, 7,7)

Kedves Testvérek! Kérünk mindenkit, aki teheti, 2013 szeptember hónapjában minden este 8 és 10 óra között mondjon el egy Miatyánkot és egy Üdvözlégyet a 8 éves Zsomborért, akiről a nyár elején derült ki, hogy súlyos agydaganata van. Az ima ereje annál erősebb, minél többen szívből, hittel mondjuk.

Felhívás

A Debreceni Katolikus Figyelő szerkesztősége várja azokat az Istennek címzett kéréseket, amelyekért mások is imádkozhatnak. Az imaszándékokat a Szent Anna székesegyház újságos polcán elhelyezett zárt dobozban gyűjtjük, és az újság következő számában közzé tesszük.

„Hordozzátok egymás terhét, s így teljesíteni fogjátok Krisztus törvényét.” (Gal, 6,2)

Röviden a Dalárdáról

Hosszú évek (sőt évtizedek) óta időről időre találkozhatnak a Szent Anna templom hívei különféle alkalmakon egy önként szerveződött kis csoporttal, akik gitárokkal (és néha egyéb más hangszerekkel) kísérve próbálják művelni a templomi muzsikálás egy könnyedebb (bár nem mindenki számára elfogadott) válfaját. A csoportnak hivatalosan választott neve soha nem volt, az utóbbi években – magunk között – egyszerűen csak a **Dalárda** névvel illetjük magunkat.

Ennek a kis közösségnek a magja még az 1970-es évek elején, gyerekként kovácsolódott össze. Még jóval a rendszerváltás előtt jártunk, amikor az 1972-ben káplánként Debrecenbe került **Sóki Károly atya** (ma plébános Domaszéken) meghonosította a gyermekmise intézményét. Ezek az alkalmak a templom mögötti folyosó 5-ös számú hittantermében voltak vasárnaponként és a mise zenéjét magunk szolgáltattuk a Károly atya által vásárolt hangszerek (elektromos orgona, szóló- és basszusgitár) segítségével.

Az évek teltek, mi lassacskán cseperedtünk, a káplán atyák annak rendje és módja szerint cserélődtek mellettünk, de a mi kis társaságunk maradt. Az évek során persze folyamatosan változott az ös-

szetétel, hiszen sok Debrecenben tanuló egyetemista fiatal is jött közénk, akiket aztán – tanulmányaik végeztével – máshová sodort az élet, de ez a dalos közösség megmaradt. A káplán atyákat – akik az évek során mellettünk voltak – a teljesség igényével nem is tudtuk számba venni. Egyvalakit mégis szeretnék megemlíteni név szerint, mégpedig **Iványi László atyát** (ma Hunya plébánosa). Azt hiszem, elmondhatjuk, hogy az ő debreceni működése alatt élte a Dalárda a fénykorát. Az éneklés mellett sok más közös programunk is volt, kirándulások, nyári táborok, biciklitúra, éneklések más településeken (Miskolc, Tornospálca, Hosszúpályi, Gyomaendrőd). De a közös világnézet mellett mindig is az éneklés, muzsikálás volt az az összetartó erő, amely közös nevezőre hozott bennünket.

Az évek persze felettünk is teltek, sokan a közösségben találtuk meg életünk párját, s ma már felnőtt fejjel, gyermekeinket is bevonva próbáljuk meg átadni a képzeletbeli stafétabotot a következő nemzedéknek. Az összejöveteleink a kétezres évek elejére megritkultak, már-már úgy tűnt, hogy nem lesz folytatás. Aztán egy hirtelen ötlettől vezérelve 2005-ben úgy döntöttünk, hogy egy egyszeri, nagy találkozás keretében (talán kicsit az érettségi talál-

kozók mintájára) még egyszer elénekeljük Sillye Jenő „*Értem is meghalt a kereszten*” c. oratóriumát. Lelkes próbák kezdődtek, azt hiszem ezáltal mindannyian egy időutazás részesei lettünk a felkészülés során és létrejött a produkció! A történet e ponton akár véget is érhetett volna, azonban annyira jó volt újra együtt lenni, hogy minden külső kényszertől mentesen úgy döntöttünk, hogy folytatjuk. Nos, en-

nek a folytatásnak immár 8. éve, s a hívek évente több alkalommal hallhattak bennünket, főként miséket énekelni.

Hogy meddig fog ez tartani? Hol lesz a vége? Nem tudjuk... ezt csak egyvalaki tudja, aki láthatatlanul összetart bennünket, immár több mint 40 éve...

Kovácsné Szabó Judit és Kovács Péter

Rács mögött a Dalárda!

PÜNKÖSDI DALOK ÉS SILLYE JENŐ ORATÓRIUMA A DEBRECENI JAVÍTÓINTÉZETBEN

Sietünk megnyugtatni az Olvasót, hogy nem kell megrémülnie a kissé bulvárgyanús címtől! Mindössze arról van szó, hogy a Szent Anna Székesegyház családos énekes közössége (ahogy magunkat nevezzük: a Dalárda) a Hit éve kapcsán – mintegy missziós feladatként – felkereste a Debreceni Javítóintézetet, ahol körülbelül 70, – sajnos rossz útra tévedt – fiatalkorúnak énekeltünk.

Az esemény értelmi szerzője a Szent Család Plébánia részéről Báránkó András testvérünk volt, aki munkája révén is kötődik a nevezett intézethez, és szívében viseli az ott élő fiatalok lelki épülésének ügyét. Tudni kell, hogy a Szent Család Plébánián tevékenykedő énekes közösség és a Szent Anna Székesegyház Dalárdája között folyamatos és jó az együttműködés, rendszeresen segítjük egymást a különféle alkalmakkor történő megszólalások során. A mostani éneklés ötlete már tavaly felvetődött, amikor a Szent Család-templomban énekeltük

Sillye Jenő „*Értem is meghalt a kereszten*” c. oratóriumát, akkor azonban nem sikerült nyélbe ütni ezt a missziót. Az idei évben azonban lelkes kis csapatunk május 25-én, szombaton délután közel egy órát töltött az intézetben, ahol az imént említett művön kívül 3 pünkösdi ének és egy rövid bibliai részlet is megszólalt.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében elmondhatjuk, hogy érdekes és tanulságos esemény részesei voltunk. Ahogyan Báránkó András a bevezetőben elmondta, mindenkiben ott lakik a jó és a rossz is... rajtunk áll, melyiket engedjük felülkerekedni. Ahogyan az előadás során a velünk szemben ülő fiatalok tekintetét figyeltük, megállapíthattuk, hogy sokuk lelkét megérintették a dalok. Ha csak ennyi értelme volt ennek a délutánnak, elmondhatjuk, hogy már megérte!

Kovácsné Szabó Judit és Kovács Péter

Útravaló

Már a gondviselés is elhalmoz bennünket készségekkel, képességekkel, talentumokkal, egészséggel, alkalmak adásával a haladásra. A szülői ház és a jó iskola is olyan útravalót, tanácsokat ad, amelyek a jóban való növekedést és a nehéz helyzetekben való helytállást segítik. A papképzés, a baráti kapcsolatok, az olvasmányok és egyéb pozitív hatások azt szolgálják, hogy az ember megharcolja a hit jó harcát. Közben rádöbben a jézusi igazságra: „*Úgy küldelek titeket, mint bárányokat a farkasok közé*”.

A jó útravaló ad bátorságot, önbizalmat, öntudatot, (de nem kevélységet), hogy az ember nekivágjon a küzdelmes útnak. Úgy kell erre tekinteni, mint szent és drága örökségre, amelyet nem vehet el tőlünk senki, de el lehet hanyagolni, vagy el lehet veszíteni. Az útravalót meg kell szívlelni, élni kell vele, gyarapítani, és az élet visszaigazolja mennyire igaz, amit bölcs, tapasztalt szeretteinktől vagy társainktól tanultunk.

Richárd testvér! Megköszönjük a hat évet, hogy buzgón szolgáltad itt az Urat, erősítetted közösségünket. Tanításodra, mosolyodra, a flekkensütésekre sokan emlékeznek majd. Sokan úgy voltak, hogy egyszerűen „jó látni téged”.

Amire sokszor utaltunk, így hangzik: Az ügyet szolgálni, Jézust, az Egyházat. Itt bizonyos gondok és terhek nem neheztedek rád, de új helyeden fel kell vállalnod őket. Nem csak azt, amit szeretsz csinálni, hanem mindent, amit kell.

Akkor tudod összefogni a közösséget, és megszüntetni a pártoskodást, ha mindenkit egyformán az Úrhoz kapsz, és nem lesznek kedvenceid. Aki akar dolgozni, azt hagyni kell, és be kell vonni a jó irányba. Kérd a Bölcsesség Lelkét, a Szentlelket mindennap, hogy híveid is megélik: nem te vagy a fontos, hanem Jézus Krisztus.

Itt veled volt az Úr, örömmel dolgozhattál. De mindenütt lehet örömmel szolgálni, mert a szentségi Jézust adhatod az embereknek.

Fel kell karolni, és meg kell szólítani minden korosztályt, hiszen a vágy mindenki benn van a jó, a szent, és az igazság iránt. Szelíden fel kell kínálni az Élet Vizét, hiszen mindenki lehet fáradt és szomjas. Az igényt csak az örök értékek elégíthetik ki.

Munkálkodj azon, híveiddel együtt, hogy értékeljék a hit kincsét, mint fényt és erőt, amely mindenütt boldoggá, meglegedetté teheti az embert.

Látni kell a helyzet realitását és azt, hogy hová szeretném őket felemelni és elvezetni. Ne tegyen lehangolttá a tapasztalt nehézség, vagy ami nehezen változtatható meg. A szeretet mindenkié. Szeretettel gyógyítani tudod a lelki sebeket is. Az isteni szeretet közösségteremtő, erősítő erő mindenhol.

Szeretettel bocsátunk utadra. Önállóságod hozzon híveidnek is, neked is áldást. Várjuk a jó híreket. Napi imáinkban hordozunk Téged.

Isten áldjon meg, Richárd testvér!

Szeretettel: Lőrinc atya

Egész alakos Szent István szobor Debrecenben

2013. augusztus 20-án a Szent István templom búcsúján és felszentelésének 75. évfordulóján végre megvalósult a nagy álom: egész alakos Szent István szobra lett Debrecennek!

75 évvel ezelőtt a szabadságtelepi katolikus hívek vállalták azt a feladatot, hogy Szent István király emlékezetét életben tartják Debrecenben. A Szent István Plébánia képviselőtestülete ebben az

évben elhatározta, hogy szobrot állítanak szent királyunknak, amelyhez adományozókat kerestek. Bíró Lajos szobrászművész az első megkeresésre elvállalta a feladatot. Noha az ünnepre még nem gyűlt össze a teljes összeg, a művész nagylelkűségének köszönhetően a templombúcsúra mégis átadásra került a szobor. Bosák Nándor püspök atya szentelte meg a nagyszámú hívősereg előtt.

Záborszky László

Nagy Csaba atya beköszöntője

Népmeséink hősei, amikor elindulnak szerencsét próbálni, akkor vállukra akasztják a tarisznyájukat, bele teszik hamuba sült pogácsájukat és elindulnak. Ezzel indul el minden hős. De nem csak a népmese hősei indulnak mindezzel, hanem egyszerű emberek is, mint mi. Így én is elindultam Korondról, Székelyföldről, tarisznyával és pogácsával. Persze pogácsával nem sokáig húzza az ember, ezért még ott lapul közvetlen a pogácsa szomszédságában a székely góbéság, a humor, a hit, az öröm, a család, a hazaszeretet és az Istenszeretet. Sokfelé jártam Nagy-Magyarországon, a gimnáziumot Gyulafehérváron végeztem, majd Vác és Eger szemináriumaimban végeztem a teológiát, de egyik helyen sem hagytak el azok az értékek, amelyek a tarisznyámban voltak. Sőt ezek az értékek olyan huncutok, hogy azt hiszi a gazdájuk, ha ad másnak, kevesebb lesz a tarisznya tartalma, pedig nem, hanem csak növekszik és gyarapszik. Aztán Mátészalkára kerültem, két évet szolgáltam a tarisznyámmal és jó magammal Isten kegyelméből azon a helyen. Azon a helyen, ahol az emberek végtelenül rendesek, ahol sokat küzdenek az életszínvonaluk fenntartásáért és az életükért. Ezen két év alatt mindig csatlakoztak hozzám emberek, mert, ahogyan Sínkó Ferenc írja:

*„Nem lét a létem, ha csak magamban vagyok,
nem alkotás, ha csupán magamnak alkotok,
nem érzi a szó, az ige boldogító ízét,
aki azt hallgatóknak nem oszthatja szét.
Az égben is csak akkor várnak vidám angyalok.
Ha nem magamért élek, nem magamért halok.”*

Persze a Püspök atya mindig megtalálja a legalkalmatlanabb embert, aki olyan dologra küld, amivel még nem volt dolga, talán tudja, vagy sejtí a tarisznya tartalmának titkát. Bízok abban, amit Hugh Laurie mond: *„Nem szeretek hátra nézni, meg a múlton rágódni. Sokkal jobban érdekel a jövő. Olyan vagyok, mint az aranyhal: azt látom, ami közvetlenül ott van az orrom előtt.”* Igen, mindig annak kell neki feszülni, ami közvetlenül előttünk van, bizonytalanul persze önmagamban, de bízva Jézus Krisztusban. Így most nekem „Kicsi Ábelnek”, a debreceni reneteknek kell neki indulnom. Gondolom ebben a renetekben is van, lesz munka és feladat, mert akkor azokban a boldog pillanatokban József Attila sorai válnak kézzelfoghatóvá számomra: *„Én boldog pillanataimban gyermeknek érzem magamat és akkor derűs a szívem, ha munkámban játékot fedezek föl. Félek a játszani nem tudó emberektől és mindig azon leszek, hogy az emberek játékos kedve el ne lankadjon, hogy azok a szűkös életfeltételek, melyek a játék kedvét és lehetőségét szegik, megszűnjenek.”* Ezt tanultam 28 év alatt, ezt hozom-viszem magammal, hogy a Meglepetések Istene jó kedvében s játék közben teremtett, és tett bele valamit a tarisznyámba.

Nagy Csaba káplán

Richárd atya elbúcsúzott

Július 28-án elbúcsúzott egyházközségünkötől Ferenczi Richárd atya. Sokan búcsúztatták. Azt hiszem valamennyi hívő nevében csatlakozhunk Orosz Lőrinc prépost-plébános úr jó kívánságaihoz: kísérje Isten áldása további munkálkodását is. Várjuk ezután is a jó híreket tőle, felőle.

BMK

Ünnep székesegyházunkban

BOSÁK NÁNDOR FŐPÁSZTORUNK HÁRMAS ÜNNEPE

Apüspök atya záró, köszönetet mondó szavaival kezdem: aranymiséje mindenek előtt hálaadás volt Istennek azért a kegyelemért, hogy immár öt évtizede szolgálhat az Ő nagyobb dicsőségére a hívek üdvre vezetésének útján.

Az ötven esztendő, ami Istennél csak egy pillanat, egy ember életében már hosszú időnek számít. 1963. június 13-i pappá szentelése óta, ami az egri főszékesegyházban történt, ebbe az ötven évbe belefért hat kápláni szolgálati hely: (Sajószentpéter, Sirok, Verpelét, Miskolc-Mindszent, Mezőkövesd, Eger-Belvárosi plébánia), majd 1977-től 1993-ig tartó teológiai tanárság az Egri Hittudományi Főiskolán, ahol 1977-től 1990-ig spirituális is volt, majd 1990-től 1993. június 13-i püspökké szenteléséig az intézmény rektora.

Az 50 éves papi jubileumhoz, mint „első pillérhez” jön a második: 20 év megyéspüspökség. Harmadiknak számítjuk magát a tényt, hogy két évtizede lett katolikus püspöki székhely Debrecen. Ez utóbbi esemény Boldog II. János Pál pápának köszönhető, aki bölcsen döntött úgy, – magyarországi-, s közelebbről debreceni látogatása után –, hogy új, területileg kisebb egyházmegyékre van szükség ahhoz, hogy a püspökök jobban megismerhessék papjaikat és híveiket. Ekkor hozta létre egyházmegyénket, s helyezte ennek élére Bosák Nándort.

Jelenlegi Szentatyánk, Ferenc pápa, ismerve püspöke munkásságát, levélben üdvözölte főpásztorunkat, kiemelve papi és „hitnevelői” erényeit. Boldog II. János Pál méltó személyt emelt az új egyházmegye élére – írta a Szentatya – aki gyakorlatba tudta ültetni azt, amit oktatóként kispapjainak tanított. Ugyanígy irányítja egész nyáját az üdvözülés felé. A Szentatya apostoli áldását küldte főpásztorunkra, s a szentmisén megjelent minden hívőre, kérve az érte szóló imákat. Köszöntő sorait Tóth László, a Szent István-templom plébánosa tolmácsolta.

A „munkatárs” és barát, dr. Seregély István érsek úr hangsúlyozta annak a hűségnek az értékét, amellyel Nándor püspök papként, majd két évtizedes püspöki tevékenysége alatt Isten szolgálatában állt.

Az ünnepi szentbeszédet Veres András püspök úr mondta. Ő is hangsúlyozta Nándor püspök hűségét, amelyhez Isten hűsége adott erőt neki. Ma sokan azt mondják, Istent hiszem, de az egyház nem kell.

Pedig az egyházat maga Jézus alapította, benne önmagát ajándékozta az emberiségnek, hogy a Biblia helyes értelmezése és a szentségek kiszolgálása által a Szentlélek erejével vezesse az embereket a szeretet és az igazságosság isteni útján. A szónok Szent Iréneusz idézte: ahol az egyház, ott az Isten Lelke, s ahol Isten Lelke, ott az egyház. Figyeljük, mit mond a Szentlélek az egyháznak! A Lélek a szeretet Lelke – ez tesz közösséggé. De a bátorság Lelke is. A bátorságé, hogy hirdessük Isten evangéliumát, akár alkalmas az idő erre, akár nem.

Az aranymise végén került sor a köszöntésekre. Elsőként Kocsis Fülöp hajdúdorogi megyéspüspök köszöntötte főpásztorunkat, mint „idősebb, tapasztaltabb püspöktestvért”. Utalt arra, hogy mint a Hajdúdorog közelében lévő Kálmánháza felnövő ifjú, Bosák Nándor jól megismerhette a görög katolikus liturgikus szertartást is, ezért tud teljes hitelességgel görög katolikus testvéreink felé fordulni.

Bölcskei Gusztáv református püspök, a magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi elnöke köszöntőjében utalt az 50. év bibliai szimbolikájára. Ez az ókori zsidóknál az „örvendetes év” volt (Lev 25, 11), amit kürtszóval jeleztek. (A „jóbel”-év-ből jön jubilál szavunk.) A püspök úr kívánta az ünnepeltnek, hogy hirdesse bátran Krisztust, aki az Ő szabadító erejével segítse.

Pásztor Károly pápai prelátus az egyházmegye papsága nevében szólva köszöntötte a papot, a tanárt, a lelki vezetőt, aki a kispapok nevelésében is nagy szolgálatot tett egyházunknak. Nándor püspök mindig megosztotta gondjait, terveit a papság-

gal mielőtt döntéseket hozott volna – mondta. Ezért szeretik és tisztelik őt beosztottjai és hívei. Így felelt meg annak a krisztusi elvárásnak, amit Ferenc Szentatyánk így fogalmazott meg: A pásztor legyen „bárányszagú”, minél többet tartózkodjon nyája körében.

Kósa Lajos, városunk polgármestere a múltra visszapillantva emlékeztetett arra, hogy Debrecen sokáig a nagyváradi egyházmegyéhez tartozott, és jó döntésnek nevezte a Debrecen-nyíregyházi egyházmegye létrehozását. Bosák Nándor nemcsak az itteni katolikusoknak, hanem az egész városnak tett jót számos megvalósításával. Ezért méltán érdemelte meg a Debrecen díszpolgára címet.

Keresztesné dr. Várhelyi Ilona az egyházmegye híveinek nevében köszöntött. Fiatal egyházmegye vagyunk – mondta – amely 1993-as „születésével” újra bekapcsolta Debrecen és vidékét a katolikus világegyház vérkeringésébe. Bosák Nándor püspök neve, „ha akarja, ha nem”, így beíródott az egyház történetébe. Megköszönte azt, hogy a személyes találkozás sokféle lehetőségét megteremtve, főpásztorokat a hívek személyes ismerősöknek tekintik.

A szentmise végi köszöntők sorát Kerezsi Béla igazgató szavai zárták, aki az egyházmegye intézményei nevében köszönte meg a püspök urat a Jóistennek. Méltatta szelídségét, türelmét, egyházvezetői rátermettségét, amellyel az óvodáskorú kisgyermektől az idősekig mindenkire szeretettel és megértéssel tud közeledni, akihez sohasem félelemmel közelített, ha valami problémája volt, hanem a legnagyobb bizalommal.

Ne feledjük a Szent László Kórus „énekkal elmondott” gyönyörű köszöntőjét. Mi is köszönjük a

kórus minden tagjának az egész szentmise alatt nyújtott csodálatos zenei szolgálatát.

Bosák püspök úr igen találó papi jelmondatot választott pappá szentelésekor: „Isten szeretete sürget minket.” Számára ez felszólítást jelentett: Isten szeretete sürgessen! Ehhez méltó püspöki jelmondata: „Oszd meg az éhezőknek kenyeredet!” Ehhez igazította papi majd püspöki életét. Ezért van, legyen, és lesz áldás további tevékenységén is. Ezt kívánta minden hozzászóló, s kívántuk lélekben mi, egyszerű hívek is.

Jó volt a szentmisén az egész egyházmegyéből összesereglett papok kórusával zengeni a szentháromságos egy Isten dicséretét:

„Téged, Isten, dicsérünk,
Téged Urunknak ismerünk...”

Az évfordulós ünneplés nem ért véget az ünnepi szentmisével. A szent liturgia után a meghívott vendégeket és a megjelent paptestvéreket a püspök atya szeretettel várta ebédre a Szent József Gimnáziumba, de mindenki szerény agapében részesült a kollégium udvarán. Egy hét múlva Nyíregyházán, a társszékesegyházban újra a főpásztor ünnepi szentmiséjén nyerhetett kegyelmet minden megjelent, mikor megünnepeltük egyházmegyénk védőszentjének, Szent Lászlónak a főünnepét is. A szentmise egyben diakónus- illetve papszentelési alkalom is volt. Július 28-án mintegy az ünnepkör lezárásául Máriapócsan egyházmegyei búcsú lesz. A szervezők erre is felhívták a figyelmet. Járjon köszönet nekik is nem kevés fáradsággal járó munkájukért.

Uram Jézus, s te, áldott Szűzanyánk, nézzetek kegyelemmel egyházmegyénkre, s egész hazánkra!

Bérces Mária Klára

Napsütésben utak, kerekek, patkók

A pusztán át az emelt szintű busz kompként ring a kátyús aszfalton. Körül nyájak, gulyák, viszont bojtár, puli sehol – villanyos drót zaboláz, semmi kurjongatás, csaholás, csak csendes legelés, kérődzés. (Ej, áram-áram, zsvivány egy rendtartó vagy, a szertelen embert is fegyelmezed: önszántából naphossz TV s internet elé ülteted... Kell-e hát pásztor ily modern időkben? Ugyan, kérem!) Az aranytarlót rebbenő fácán tűztete lobbantja lánggra, lucerna s fűszéna keserédes illata leng. Benn nem érzik, az utastér hermetikusan zárva, oda klíma fű friss levegőt, nehéz bűzzé zagyválva ezerféle szagot.

Sokan a közeli vízpartra igyekeznek, valaki vásárba, más rokonhoz, ismerőshöz. Van, ki szendereg, zenét hallgat, laptop-ozik. Fiatal nő óvodás gyermekének a monitorra mutat: „Emlékszel, ilyenén néztünk filmeket Törökbe menet?” (Vaj’ Bácska, Bánát milyen volt, s Hellász, a Dardanellák?)

A busz fékez, ezüstfa árnyából idősb asszony lép fel. „Jó napot! Fiam, a Főtéig adj személyire regisztrációt.” „Kézcsók, az OK! De hova megy, néném?” „Nagymisére.” „Ilyen megálló ezen a járaton nincs.” „Nem baj, akkor add a végállomásig, oda bizton még, jelzek, ha következik az enyém.” „Ezt én nem értem!” „Sebaj, csak siess, még rám csengetnek, mekkora szegyen lenne.” Kicsi pénztárgép berregi a díj nélküli jegyet, légzárás ajtó szusszan, tovább gurulunk. Az indulás hevétől a szélvédő üvegén rózsafüzszerőség koccan ide-oda, a szűk folyosón a néne. Lehuppan, mélyülésű kék szeme szelíd mosolyú béke: visszalát legalább nyolcvan évet, előre még néhányat, azokon túl pedig erre is, arra is végtelen örökidőt. Szétnéz, keze imára kulcsolva, Miatyánkot, Üdvözlégy, Máriát, Most segíts meg, Máriát mormol, ez mindig belefér, míg önnön világa kizárólagos főtéig jut...

Az Erdély-Partium-i Réz-hegység kies vidékén biciklizünk. Szilágynagyfalu felől a gerincre, a csupa-báj Hármaspatak, Súlyomkővár tanya-falvakon keresztül a tetőre, majd a vadregényes Bisztra-völgybe ereszkedünk Feketeerdőig, itt szállásolunk. Ahogy szeretjük, sátor-hajlékunk Isten háza küszöbénél verjük fel, zűrzavaros emberi világtól távol, a mindenség fenyesbűkkös óvta, csillagos ég takarta ölén. A keltés idilli: az éjszaka rémségei túlélésén örvendő cinegecsalád „kүнcsicsére”, szüntelen patakcsörgésre, a tán Mécs László húzta, vasárnap hajnali harang kondulására ébredünk. Indultunkkor szlovák asszony jön vizeskannával virág locsolni. Szót értünk, udvariasan váltva használjuk kölcsönösen egymás ismert kifejezéseit. Dicsérjük a pompás ágyásokat, a páfrányos sziklakert

formázta Mária-barlangot, mire ő felvidéki akcentussal: „Szép-szép, az igaz, lehetne még inkább, de nincs idő, és nincs, nincs... no, mágának én őszinte mond, á báj, hogy nincs áki...”

A magyar, román, szlovák kiírásból megtudjuk, késő délután lesz szentmise, sajnáljuk, szívesen mentünk volna. Csobogók, vízesések, mohás kőszirtek közt zúgunk le Rézaljára, s ennek jókora dombméretű barázdáin hullámozva a Hegyköz irányába. A tiszteletül csinosított falvak néhány udvaráról gépszerelés hangja hallik, a konyhák felől az ebédfőzés csörömpölő edényzaja, ám a legtöbből ünneplőruhában sötétzöld templomokba sietnek. Lankák hátán cseng-bong tova a hívogató giling-galang. (Erről óhatatlan eszembe ötlük Ady Endre A pócsi Máriához c. versének sora: „Áldassál, hogy ma talákoztam veled”). Az utolsó kaptatón, messze fenn szekér baktat. Nem vágta, komótosan halad, időtlenül, lépésről-lépésre gurul célja felé. Kajszán forgó ráfokon zörög, előtte, körötte, mögötte pályvázott lovak. A balhátsó kesely patáin szanaszét patkók: egyikén van, másikon nincs, valamelyik csálén lötyög, mégis zenélik Weöres Sándorral: csingling-ling, kop-kop-kop. Ezt látva-hallva akaratlan olybá tűnik, ezek ismerik Andrew Carnegie, múlt század eleji amerikai bankár gondolatát: „Nyargalj, megpatkolva, ha kell, patkó nélkül, ha úgy jobb, de nyargalj tovább! Nyargalj legyőzve minden akadályt, és nyerd meg a versenyt!”

Közelükbe érve látjuk, a bakon bajszos, nagy kalapos cigány ember, a szekérderékban népes családja, tehetségük szerint mind jólöltözött. Erőlködésünkön kacagva derülnek, biztatnak, mi némán küzdünk. Szótlanságunk dacára büszke-magyarul kiáltják: „További jó utat, uracskák! Mi ide jöttünk, magik hová?” A rozoga kordé a templomudvarra fordul, leugrálnak róla, uzsgyi, be, rájuk ne csengessenek...

Szerencsésen, fáradtan kerülünk vissza Debrecenbe. Gyönyörű s gyötrelmesen nehéz élményektől töltődött-emelkedett lelkülettel este itthon, a Szent Anna-templomban halljuk az evangéliumból: Az Úr azonban így válaszolt: „Márta, Márta, sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít, pedig csak egy szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszik el tőle soha.” (Lk 10, 41-42)

Üres utcákon vekengve ödelgünk haza: hányan s kik hallották-értették ezt régebb, ma, s fogják majdan, és a hegy melyik oldalán visz keskeny ösvényük, az emelkedőn, a lejtőn, és süttöt, süt-e akkor a nap?

Dr. Milbik József

Zarándokúton Olaszországban 2

2013. május

20–
25.

MOTTÓ: „LÉGY MINDIG HŰ ISTENHEZ ÉS FOGADALMAIDHOZ, AMELYEKET NEKI TETTÉL. (...) TUDD, HOGY A SZENTEKET MINDIG KICSÚFOLTA A VILÁG.”

(PIO ATYA GONDOLATAIBÓL)

Harmadik napunk, május 22. nagy része **Szent Ritáé** volt. A lehetetlen helyzetekben segítő Szent Rita (?1381-1457) emlékhelyeit, Casciát, kolostori életének és végső földi nyughelyének színhelyét valamint Roccaporenát, születésének helyét kerestük fel.

Casciában már díszbe öltözötten várt a városka: zarándokok sokasága állt készen az ünnepi szentmise az Ágoston-rendi kolostor (Szent Rita kolostora) illetve a nevét viselő templom előtt. Bár a mise nyelve olasz volt, a kiadott kis imafüzetekből jól tudtuk követni a szent liturgia menetét. Megértettük, hogy a szentbeszéd többek között felvázolta Szent Rita életét. Nekünk ezt alkalmunk volt már buszos utunk során filmről megismerni, csakúgy, mint Szent Antal, Szent Ferenc vagy Szent Pio életét. A filmek hozzásegítettek ahhoz, hogy a megfelelő történelmi-társadalmi háttérben helyezhessük el magukat a szenteiket, és így értékeljük igazán emberi, lelki nagyságukat.

Rita idősödő szülők kései gyermeke volt. Szülei

sok szeretettel, mélyen vallásos szellemben nevelték. Korán megmutatkozott a szívében rejlő szeretet, alázat és áldozatkészség Isten és embertársai iránt. Ezeket az erényeket gyakorolta férje és gyermekei mellett is. Így érte el, hogy gyakorta vad indulatú férjét végül jóra bírta, s hogy ennek, majd gyermekeinek elvesztése után is megmaradt töretlen istenhitében. Sőt, ezután teljesült régi vágya: beléphetett az Ágoston-rendi apácák sorába. (Ez csoda által történt.) A kolostorban fő óhaja volt minél teljesebben egyesülni Krisztussal a szenvedésben. Imái meghallgatásra leltek: Krisztus koronájának egy tövise homlokába fúródott. A fájdalmas sebet haláláig türelemmel és hálával hordozta. Nem sokkal halála előtt is csoda történt életében: télvíz idején kertjükben rózsza nyílt és termést hozott a fügefafa. Így érthető az az itteni népi hagyomány, amit a búcsún megfigyelhettünk, hogy az emberek piros rózsákat hoztak magukkal, amiket a szentmise előtt a felvonuló, korhú ruhákba öltözött menet felé dobtak. (Ezek a rózsák aztán nyomban felkerültek az ember nagyságú Szent Rita-szobor talapzatára.)

Roccaporenában meghatottan jártuk be azokat a helyeket, amelyeket az ő lába is taposhatott évszázadokkal ezelőtt. A hozzá fohászok sok kegyelemben részesülnek, sok imameghallgatásról tudunk. Bátran imádkozzunk mi is Szent Ritához!

Május 23-i fő úti célunk **San Giovanni Rotondo** volt, Pietrelcinai Szent Pio városa, ahol a szent 50 éven át élt. „Padre Pio” 1887-ben született és 1968-ban halt meg. (Büszkék lehetünk rá, hogy egyházmegyénkben, Nyírcsászáriban épült az első Szent Pio titulusú templom 1999-ben, Pio atya boldoggá avatása évében.)

Szentünk kapucinus szerzetes volt. Róla is elmondhatjuk, hogy vallásos nevelésben részesült. Már gyermekkorában megnyilvánult mély istenhite, Isten iránti szeretete, embertársai szenvedései iránti érzékenysége, igazságszeretete. Ő is stigmatizált szent: megkapta Krisztus öt szent sebéit. Bilokációs képessége volt, vagyis egyidejűleg két helyszínen is jelen tudott lenni. A gyónóknak sokszor előre látta és megnevezte bűneiket.

Egyházi előjárói sem mindig értették meg. Ő ennek ellenére soha nem magát az egyházat vádolta, csak az egyes bűnös emberre tudott haragudni. Minden testi-lelki fájdalmában is engedelmes maradt egyházi előjáróinak. A kapott adományokat mindig jótékony célra használta fel, pl. kórház építésére.

Itáliai tartózkodásunk utolsó teljes napja péntek, május 24. volt. Ezt a napot **Assisinek**, „Szent Ferenc városának” szenteltük. Itt először a *Szent Klára Bazilikát* néztük meg.

A küllemére egyszerű, olasz gótikus stílusban emelt templom oromzata mintha mindig fényben ragyogna. Ezt a hatást a fehér és rózsaszín kövekből rakott „csíkozat” okozza. Kiemelkedő szépségű a homlokzaton a különösen szép rózsablak. Belsejében ma is vannak Szent Ferenc emlékek is. Legértékesebb közülük az a feszület, amelyről Ferenc hallotta Isten szavát: „Menj, és állítsd helyre dűledező házamat!”. (Tudjuk, ez a felszólítás hozta meg Szent Ferenc teljes megtérését.)

De szóljunk röviden Szent Kláráról. A gazdag Klára Szent Ferenc hatására hátat fordított a világi élet hívságainak, s maga is, társnőivel együtt, a legszigorúbb szegénységben élt. (Ő alapította a kezdetben Szegény Nők Szerzetének nevezett rendet, amely halála után vette fel a klarissza rend nevet.) Fő tevékenységük az ima. Kereszttel a kezében, társnői élén állva Klára imáival mentette meg kolostorukat a szaracénok támadásától. Kenyér és olaj szaporítása is fűződik nevéhez. Ma a róla nevezett bazilika kriptájában nyugszik.

Assisi igazi „csodája” a *Szent Ferenc Bazilika* volt, ahol a szent sírjánál imádkozhattunk. A Naphimnusz szerzője, (1182-1226), a nevét viselő Kisebb

A késő délutáni órákban szálláshelyünkre tartva egy kis kitérővel **Manopellóban** megtekintettük a Veronika-kendőt, amelynek érdekessége, hogy mindkét oldalról (szemből és fonákjáról nézve is) ugyanaz az arcmás néz a szemlélőre: Krisztus arca. Ez az arc megegyezik a Torinói leplen kivehető Krisztus-arccal. A kendő Krisztus halotti szemfedele (leple) lehetett. Az arcmás nem festmény, nem szövés vagy más emberi kéz munkájának eredménye. A kalandos történetű szent ereklyét ma Manopellóban kapucinusok vigyázzák, de a templom nyitva tartásának időpontjában bárki megtekintheti.

Szent Ferenc idejében közösségének központja az Assisi mellett fekvő kis templom, a **Porziuncola** volt. A szent kicsiny templomát ma hatalmas bazilika veszi körül, a Santa Maria Degli Angeli, amelynek belsejében fő helyen áll a kicsiny Porziuncola-kápolna. Ennek falain még láthatóak egyes Szent Ferenc-korabeli freskók nyomai, de legrégebbi teljes festői kompozíciói a 14. század végéről maradtak ránk, és az oltár mögötti falon láthatóak. A bűnbocsánat iránti kérelmet illetve az Angyali üdvözetet örökítik meg. A bazilika egy másik kápolnáját abból a kis betegszobából alakították ki, amelyben szentünk utolsó óráit élte.

Szent Ferenc Regulája (rendi szabályzata) olyan életsemményt örökít meg, amelyik – a tudós iskola-nővér, Puszkely Mária szavaival élve – „voltaképp interpretált evangélium”. Hiszen lényegében csupán az evangéliumra épül, ennek szellemiségét rögzíti. Hirdeti a lelki gyermekséget, belső szabadságot, minden javaktól, címtől, becsvágytól, mindennemű bűntől tartózkodva szeretni Istent és az Ő teremtett világát, és szeretetben szolgálni ezeket.

Utunkról hitben megerősödve, lélekben gazdagabban tértünk haza.

Minden szentek, könyörögjétek a viláért, nemzetünkért, hazánkért, családjainkért, érettünk!

Bérces Mária Klára

Testvérek Rendjének (OFM) alapítója. Felismerte, hogy mennyire üres, céltalan a gazdagok élete, s hogy az igazi gazdagság a lelki nagyságban rejlik. Eldobva a földi jólétet, nem egyetlen istenháza helyreállításán fáradozott immár, hanem **az Egyházának**. Oldalakat lehetne írni magáról a Szent Ferenc Bazilikáról, amit az útikönyvek így jellemeznek: „a földből született, és az ég felé tör”. Ezt jelképnek is tekinthetjük.

20 éves a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

1993. MÁJUS 31-ÉN II. JÁNOS PÁL PÁPA A HUNGARORUM GENS KEZDETŰ APOSTOLI KONSTITÚCIÓJÁVAL MEGALAPÍTOTTA A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYÉT.

A 20 éves egyházmegye fiatal a magyarországi ezer és több száz éves egyházmegyékhez képest, de két évtized is hálaadásra, ünneplésre, visszatekintésre, számadásra késztet bennünket, hogy megnézzük, hogyan erősödött az egyházmegyéhez tartozó hívek hitélete, közössége, milyen intézményekkel gazdagodott, a kialakult hagyományai, közös ünnepei, hogyan formálták az egyházmegye identitását.

Az egyházmegye nem sokkal a rendszerváltozás után született, amikor már szabad volt a vallásgyakorlás, és az új lehetőségek engedték, hogy az alapoktól kezdve egy új, minden megkötöttségtől mentes struktúra jöjjön létre a 250 000 fős közösségnek.

Azt is elmondhatjuk, hogy történelmet írunk, hiszen a területünket érintő ezer éves történelmi események, előzmények mellett mi is a majdani, talán több száz évet is megérő Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye kezdeti történéseinek részese, történelmi múltja vagyunk, amelyre majd az utókor visszatekint.

Szent István apostoli szent királyunk hozta létre Magyarországot, mint szuverén, független államot, s ő vezette be a magyarságot a keresztény népek közösségébe, kijelölve országának helyét és útját is a keresztény Európában. 1001 húsvétján, a ravennai zsinaton II. Szilveszter pápa III. Ottó német-római császár jelenlétében jóváhagyta a magyar egyháztartomány fölállítását, és István királyt apostoli hatalomban részesítette. Megkezdődtek a püspökségek megalapításai: 1002-ben megalakult Szent János evangélista tiszteletére alapított egri püspökség. Kelet felől csatlakozott az 1009-ben felállított erdélyi püspökség. Tovább folytatódott az egyházmegyék szervezése 1030-ban, amikor megalakult a csanádi püspökség. A bihari püspökség alapítása 1018 és 1038 közé tehető, amelyet majd Szent László királyunk nagyváradi székhelyűvé titulál.

Azért tekintettük át röviden az egyházmegyék alapítását, mert a Debrecen-Nyíregyházi egyházmegye – amely a Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közigazgatási határainak felel meg –, ezekből a területekből nyerte el mai nagyságát. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye ezt megelőzően az Egri Egyházmegyéhez, Hajdú-Bihar megye pedig a Szedg-Csanádi Egyházmegyéhez tartozott.

„A II. Vatikáni Zsinat (1962-65) szándéka volt az egyházi kormányzati területeket alkalmasabban osszák fel. Ennek megfelelően a Magyar Püspöki Konferencia

fokozatosan és folyamatosan hozzálátott az egyházi tartományok és az egyházmegyék új elrendezésének megalapításához. (...) Ebben a munkában mindig az volt a cél, hogy minden egyes egyházmegyében jobban kitűnjön az Egyház természete, továbbá a püspök megfelelően és hatásosan végezze munkáját, amint azt a vallási, lelki és erkölcsi kívánalmak, továbbá a társadalmi és kulturális változások, amik jelenleg aktuálisak, napról napra megkövetelik.” (A Magyar egyházmegyék területi rendezéséről és az új püspökségek alapításáról szóló pápai dekrétum – II. János Pál pápa)

Katolikus püspökség a református városban

Így érkezünk el 1993. május 31-ig, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megalapításáig. Az újonnan alapított püspökség székhelye Debrecen, székesegyháza, a debreceni Szent Anna tiszteletére épült templom, társszékesegyháza pedig a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya tiszteletére épült templom lett. Az új egyházmegyét Szent László királyunk oltalmába helyezték.

A püspökség megalakításának alapvető célja volt a jobb lelkipásztori ellátás biztosítása, hogy a püspök közelebb legyen a papjaihoz és a híveihez. Trianon után az egyházmegyei központok (Szatmárnémeti, Kassa, Nagyvárad) az országhatáron kívül rekedtek, az itt maradt területeiket pedig a meglévő egyházmegyékhez csatolták. Ebből aránytalanságok adódtak. Debrecen központi hely, kálvinista múltú város, de ma már jelentős a katolikusok aránya, amely a görög katolikusokkal együtt kb. 40 %-ot tesz ki.

Az új egyházmegye első ordináriusa (püspöke) Bosák Nándor, az Egri Érseki Szeminárium elöljárója lett, aki a kinevezését 1993. május 31-én kapta meg. Ezt követően, ugyanebben az évben június 15-én szentelték püspökké Debrecenben.

„Kedvelt fiunknak, Bosák Nándornak, aki az Egri Érseki Szeminárium elöljárója és akit debrecen-nyíregyházi püspöknek választottunk, üdvözlét és apostoli áldás.

Mivel ennek az újonnan alapított egyházmegyei közösségnek nincs főpásztora, téged tartunk kedves

3800 diák iskoláinkban

fiunk, ezen tisztség betöltésére méltónak, aki jártas vagy a lelkipásztori szolgálatban és példás erények ékesítenek.

Ennek megfelelően az apostoli hatalmunkkal élve téged debrecen-nyíregyházi püspöknek kinevezünk, kihirdetünk és megerősítünk, minden joggal felruházunk és ugyanakkor minden kötelességét rád hárítunk, amelyek a szent kánonok előírásainkra megfelelően ehhez a tisztséghez tartoznak.

Ennél fogva, püspökké szentelésed előtt, amelyet Rómán kívül bármely katolikus püspöktől fölvehetsz, le kell tenned a hitvallást, nemkülönben az irántunk és utódaink iránti hűségesküt, az előírt alakban, amelyeknek a püspöki kongregációhoz való megküldése szabályos pecsét és aláírás után szorgos gondoskodásod tárgya legyen.

Intézkedj továbbá arról is, hogy egyházmegyed papjainak és híveinek tudomására jusson kinevezésed, mivel szükséges, hogy megismerjék és megszeressék a hozzájuk küldött új főpásztort.

Végül, kedves fiam, akit az új egyházmegyébe küldünk, imával kísérünk és buzdítunk, hogy emlékezve a Szentírás szavára: Magasztaljátok az Urat, mert jó, irgalma örökké megmarad (106 Zsolt 1), egész püspöki munkálkodásodat bízod a Jó Pásztorra, aki szent hivatással hívott meg bennünket.” (Püspöki kinevezési bulla – II. János Pál pápa)

Az új szervezet struktúrájának kialakításakor létrehozták a püspöki hivatalt, az egyházmegye működését segítő Tanácsosok testületét, az Egyházmegyei Papi szenátust, az Egyházmegyei Bizottságokat (Lelkipásztori-, Kateketikai és hivatásigazgató-, Egyházművészeti és műemlékvédelmi-, Gazdasági-, Nyugdíj bizottságot és Egyházmegyei Katolikus Iskolai Főhatóságot).

Egyházmegyénk területét a Szabolcsi és a Bihari Főesperesség fedi le. A Főesperességek területén helyezkednek el az esperesi kerületek. A szabolcsi részen a kiskvárdai-polgári-nyíregyházi-nagykállói és a szatmári, míg a bihari részen a debreceni és a berettyóújfalui esperesi kerületek működnek.

Az egyházmegye 56 plébániáját 89 paptestvér látja el szolgálatával. Közülük 13 fő nyugdíjas, míg 76 fő aktív szolgálatot teljesít. Szerzetes paptestvérek, szerzetes nővérek is részt vesznek az egyházmegye életében, akik a plébániavezetés mellett a betegellátásban és az ifjúságnevelésben vállalnak szolgálatot. Nyíregyházán a Kamillianus szerzetesek, a Szent Kamill leányai, a Segítő nővérek, Debrecenben a Boldogasszony Iskolanővérek, a Domonkos szerzetesek működnek.

Az egyházmegye elsődleges feladatai közé tartozott a katolikus nevelés, ezért már a megalakulása első éveiben újonnan alapított katolikus szellemiségű iskolákkal gazdagodott, valamint a korábban egyházi, később államosított iskolákban indította újra a katolikus nevelést. Az elmúlt években pedig a helyi önkormányzatok által átadott iskolák kerültek egyházmegyei fennhatóság alá.

Debrecenben működik a Szent József Gimnázium Szakközépiskola és Kollégium; a városban kínál lehetőséget a felsőoktatásban tanuló fiataloknak a Szent László Római Katolikus Egyetemi és Főiskolai Fiúkollégium; Kiskvárdán a Szent László Katolikus Szakközépiskola, Általános Iskola, Kollégium és Óvoda intézménye; Nyíregyházán pedig a Szent Imre Katolikus Gimnázium, Általános Iskola Kollégium és Óvoda biztosít lehetőséget a vallásos nevelésre. Az elmúlt években két intézménnyel bővült az egyházmegye oktatási intézményeinek száma: Mátyászátkán a Széchenyi István Katolikus és Német Nemzetiségi Általános Iskolával, valamint az egyeki Móra Ferenc Katolikus Általános Iskola és Óvodával. Az egyházmegye területén, Debrecenben működik a **Boldogasszony Iskolanővérek** (Misszionáriusokról nevezett Szegény Iskolanővérek, **SSND**) Magyar Tartománya által fenntartott Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium is. Ezekben az intézményekben jelenleg összesen 3800 diák tanul.

A hitre nevelésben mintegy 102 fő hitoktató segíti a lelkipásztorok munkáját az önkormányzati iskolákban és a plébániákon. Az akolitusok száma is évről évre növekszik, Jelenleg az egyházmegyében 111 fő akolitus vesz részt aktívan a pasztorális munkában.

Az egyházmegyében szociális segítségnyújtás is található, megalakult az Egyházmegyei Karitás, a szervezet eredményes működését mutatja az egyházközösségek karitás csoportjainak aktív munkája a településeken élő rászorulóknak megsegítésére. Ezen kívül az idős emberek, és nyugdíjas papok részére, szociális otthonokat nyitottak Debrecenben, Nyíregyházán és Balkányban.

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megalapításának 20 évfordulóján Bosák Nándor püspök atya pappá szentelésének 50., püspökké szentelésének 20. évfordulóját is ünnepeljük. A hármas ünnepért Bosák Nándor püspök atya mutat be hálaadó szentmisét 2013. június 15-én, szombaton 10:30-kor a Szent Anna székesegyházban.

Kovács Ágnes

Debrecen katolikus templomainak és fíliáinak miserendje

Templom rítusa	Templom	Vasárnap	Hétköznap	Egyéb
Latin	Szent Anna Székesegyház Debrecen, Szent Anna u. 15.	7, 8.30, 10, 11.30, 18	Adventben 6, 8, 18 máskor 7, 8, 18 (a szombat esti mise vasárnapinak számít)	Minden hónap 1. szerdáján szentségimádás a 8-as mise után 17.30-ig
	Szent László templom (Domonkos tempom) Debrecen, Füredi u. 6.	7.30 gk, 9, 11, 16 angol nyelvű, 18;	7, 18, hétfőn 19 egyetemisták szentmiséje (csak szorgalmi időszakban)	
	Szent Család templom Debrecen, Holló László sétány 1.	9, 10.30 gk	18	
	Szent István templom Debrecen, Faraktár u. 78.	9.30	hétfő, szerda, péntek: 7 kedd, csütörtök, szombat: 18	
	Jézus Szíve templom Debrecen, Mikes Kelemen u. 31.	8.30	kedd-szombat 18	
Görög	Megtestesülés temploma Debrecen, Borbíró tér	9 gk, 11	18	
	Szent Péter és Pál templom Debrecen, Vak Bottyán u. 26.	8.30 utr. 9.30, 11.30 rk, 18 vecs.	hétfő-péntek 7.30, téli időszak. 17, nyári időszak. 18 szombaton 17, utána vecs.	
Latin	Istenszülő Oltalma templom Debrecen, Attila tér	6.45, 7.30 utr. 8.30, 10, 12, téli időszak.: 16.45 vecs., 17.30 nyári időszak.: 17.15 vecs., 18	6.45, 7.15, 8, téli időszak.: (szombaton 16.30 vecs.) 17.30 nyári időszak.: (szombaton 17 vecs.) 18	Nagyböjt szerdán és pénteken előszentelt áldozatú liturgia az esti mise helyett
	Szent Család templom Debrecen-Józsa, Felsőjózsa, Rózsavölgyi út 31.	9, 10.30 gk	szerda 18	
	Szent Erzsébet kápolna Debrecen, Tátra u. 2.	10.30	—	
	Homokkerti kápolna Debrecen, Bujdosó u. 1/B	16.30	—	
	Wolafka-telepi Szent Antal kápolna Debrecen, Wolafka u. 1.	7.30	—	
	Szent Lőrinc templom Ebes, Ady Endre u. 6.	11.30	—	
	Jézus Szíve templom Mikepércs, Mester u. 2.	9	—	
Vegyes	Keresztelő Szt. János templom Hajdúsámson, Béke u. 1.	11.45	—	
	Ökumenikus templom Bocskai kert	10	—	

Jelmagyarázat:

 debreceni plébániatemplom,
vagy székesegyház

 debreceni plébániához,
vagy székesegyházhoz tartozó filia

A „gk” rövidítés: latin rítusú templomban
celebrált görög rítusú
szentmise

Az „rk” rövidítés: görög rítusú templomban
celebrált latin rítusú szentmise

„utr”: utrenye (reggeli dicséret)

„vecs”: vecsernye (esti dicséret)